

Programbeskrivelse: Bachelor i retorikk og kommunikasjon

Innledning

Behovet for kompetanse innen tekstbasert kommunikasjonsarbeid er vedvarende både i offentlig og privat sektor. Både offentlig og privat sektor ser nå tydeligere enn før behovet for klarspråklig kommunikasjon. Utdanningstilbudet det nye programmet vil tilby, er derfor svært etterspurt kompetanse med økende relevans. Opprettelsen av eget program innebærer en tydeligere profilering av ILNs studietilbud som kommunikasjonsutdanning. Mens studieretningen nordiske studier opplever synkende søkertall, har offentlige og private kommunikasjonsutdanninger økende søkertall. Programmet kan derfor være med på å tiltrekke seg nye studenter til ILN.

Det er stort behov for kommunikasjonsarbeidere som i tillegg til generell retorisk kompetanse også har kjennskap til norsk forvaltningstradisjon og -lovverk, og de særskilte utfordringene som omgir kommunikasjonsarbeid og dokumenthåndtering i et digitalisert samfunn. Denne kombinasjonen gjør studentene særlig aktuelle for stillinger i det offentlige, samt i store nasjonale og internasjonale bedrifter og organisasjoner. Programmet vil i tillegg til nye emner som kombinerer retorikk, kommunikasjon og klart språk, også ha obligatorisk praksis i løpet av siste semester som del av graden.

Ingen studiesteder tilbyr i dag en tilsvarende kommunikasjonsutdanning med vekt på retorikk, tekst- og klarspråksarbeid. Dette innebærer med andre ord en særskilt type kommunikasjonsutdanning. UiOs eksisterende kommunikasjonsutdanninger vektlegger hhv. kommunikasjon i den medierte offentligheten (HF, «Medier og kommunikasjon») og kommunikasjon som aspekt ved kulturer og kulturelle møter (SV, «Kultur og kommunikasjon»).

Det legges opp til at studentene kan ta et semester på utveksling i 5. semester. Studenten tar her emner tilsvarende 30 stp., og det settes ingen geografiske, språklige eller faglige grenser. I utgangspunktet vil studentene på utveksling ta dette som frie emner i graden. Instituttet har i dag utvekslingsavtaler med universitetene i Aarhus, København og Stockholm med relevante tilbud, som det vil oppfordres til å dra på. Dessuten vil en egen grad i retorikk og kommunikasjon gjøre det enklere å tilby utvalgte emner på engelsk, noe som er en forutsetning for å etablere gjensidige utvekslingsavtaler med ikke-skandinaviske land.

Gjennom den faglige fordypningsgruppa vil alle kandidatene være kvalifisert for opptak til masterprogrammet i Nordiske studier, studieretning Retorikk og språklig kommunikasjon. Med opprettelsen av eget BA-program og programråd ønsker vi på sikt å gjøre endringer i masterprogrammet, som i praksis vil innebære en utvidelse av klarspråksatsingen til masternivå.

Det nye programmet sikter på å tiltrekke seg studenter som i dag søker seg inn på bachelorprogrammet i Klart språk, samt de som velger spesialisering i Retorikk og språklig kommunikasjon innen studieretningen Nordiske studier: språk. litteratur, retorikk. I tillegg burde programmet tiltrekke seg andre studenter som i dag ikke søker seg til ILN. Ved å sortere ut de delene av ILNs studietilbud som har en tydelig kommunikasjonsfaglig relevans og organisere det i et eget program, vil ILN enklere tiltrekke seg studenter som ønsker å jobbe med kommunikasjon og tekst- og dokumenthåndtering.

Emneporteføljen

Programmet vil i hovedsak videreføre emneporteføljen til BA-programmet i Klart språk (emnekode KLAR) og spesialiseringsretningen Retorikk og språklig kommunikasjon innen Nordiske studier (emnekode RETKOM). De funksjonene disse emnekodene har som 40-grupper og for lektorprogrammet, vil videreføres. Vi vil imidlertid gjøre noen justeringer for å unngå overlapp, styrke programmets helhetlige profil og arbeidslivsrelevans, og utnytte de faglige mulighetene som følger av å kombinere de to emnekodene:

- i) RETKOM1102 «Tekst og kommunikasjon» (10 stp) erstattes av to 5 stp-emner

Emnet RETKOM1102 «Tekst og kommunikasjon» er i dag et viktig obligatorisk emne både i Nordiske studier og i emnegruppene som gir undervisningskompetanse i norsk. Det består i dag av innføring i samtaleanalyse, tekstanalyse og retorikk. Samtaleanalyse er ikke relevant for undervisningskompetanse i norsk. Det er nylig også flyttet ut av fagmiljøet Retorikk og språklig kommunikasjon. RETKOM1102 vil derfor bli nedlagt og erstattet av to emner à 5 stp: «Innføring i tekst og tekstanalyse» og «Innføring i retorikk». Oppdelingen i to emner gjør eksamineringen mer hensiktsmessig, og det er enklere å innpasse ett av emnene i forskjellige 40-grupper eller EVU-tilbud. I kombinasjon vil emnene gi full overlapp med RETKOM1102 og dekke behovet ved Lektorprogrammet og Nordiske studier. Emnene vil være obligatoriske for studenter ved det nye programmet.

- ii) Emnet KLAR1100 «Språk og retorikk i myndighetenes sakprosa» erstattes av et nytt innføringsemne i tekst og samfunn

Emnet KLAR1100 «Språk og retorikk i myndighetenes sakprosa» fungerer i dag som et innføringsemne på programmet Klart språk. Emnet har noe overlapp med innføringsemner i retorikk. Dette kan da erstattes med en grundigere innføring i samfunnsmessige sider ved tekster og dokumenter. Dette er altså en oppdatering av et emne for å unngå overlapp og sikre bedre sammenheng på tvers av emnene. Emnet vil ha full overlapp med KLAR1100 og være obligatorisk i det nye programmet.

- iii) Det opprettes to nye emner à 5 stp i praktisk retorikk, som erstatter dagens RETKOM4106 «Praktisk retorikk»

I dag tilbyr ILN et emne i praktisk retorikk på MA-nivå (RETKOM4106). Emnet har vært knyttet til en toerstilling i praktisk retorikk. Dagens ordning er forholdsvis eksklusivt, og vi vil flytte det ned til 1000-nivå, for på denne måten å kunne tilby undervisningen til flere studenter. Samtidig tror vi at praktisk skrive- og taleundervisning helt tidlig i studieløpet vil etablere både en faglig identitet knyttet til praktisk kommunikasjon og bygge kullfølelse mellom studentene. Ved å dele emnet i to 5 stp-emner kan vi tilby mer hensiktsmessig eksamensformer, og det vil være enklere å innpasse emnene i forskjellige 40-grupper og EVU-tilbud.

- iv) Et nytt praksisemne erstatter KLAR3050 og RETKOM3104

I dag har både KLAR og RETKOM praksisemner, der studentene blir utplassert enten i offentlig sektor eller privat næringsliv. Dette vil vi videreføre, og forhåpentligvis styrke med tilskudd fra HF's utdanningsstrategiske tildeling av praksis-toere til ILN, gjennom en ny felles emnekode. Instituttet vil videreføre arbeidet med å inngå noen faste avtaler som studentene på praksisemnet kan søke seg til.

v) Opprettelsen av et nytt emne i funksjonell grammatikk

Når programmet blir en realitet, ser vi behovet for et nytt grammatikk-emne orientert mot språk i bruk. Dette vil bli utviklet i samarbeid med fagmiljøet Nordisk språk ved ILN, der det finnes meget sterk undervisningskompetanse innen feltet.

vi) Nytt MA-emne i klarspråk vil erstatte en av dagens åpne emnekoder

Denne endringen påvirker ikke det foreslåtte programmet direkte, men vedrører MA-programmet i Retorikk og kommunikasjon, som det nye BA-programmet vil kvalifisere til. Endringer er allerede gjort innenfor emner i vitenskapsteori og metode for å tilpasse MA-programmet bedre til studenter med interesse for klarspråk. Med innføring av et nytt MA-emne viet til klarspråk, og sikring av tilstrekkelige veiledningsressurser, betyr det i praksis en utvidelse av utdannelsesstilbudet i klarspråk til MA-nivå.

Følgende emner videreføres uten større endringer:

RETKOM2104 «Moderne retorikk» -- Emnet vil bli obligatorisk for studenter på det nye programmet. Emnet er også et populært valgemne for studenter ved lektorprogrammet, og vil bli videreført i sin nåværende form.

RETKOM2103 «Ideer, diskurser og makt» -- Emnet vil være et valgbart emne for studentene ved det nye programmet. Emnet er i dag også et meget populært emne blant studenter ved SV og på Lektorprogrammet, og vil bli videreført i sin nåværende form. Emnet undervises av ansatte ved Institutt for statsvitenskap på SV (ISV).

RETKOM2107 «Retorikk i rettssalen» -- Emnet vil være et valgbart emne for studentene ved det nye programmet. Emnet vil også kunne velges av studenter i juss, og vil bli videreført i sin nåværende form. Emnet undervises av ansatte ved ILN og JUSS.

RETKOM2160 «Nordisk sakprosa» -- Emnet er også et populært valgemne for studenter ved Lektorprogrammet og vil bli videreført i sin nåværende form.

KLAR2102 «Klarspråklig metode» -- Emnet vil være valgbart for studenter på det nye programmet.

Oppbygging

6	Praksisemne i retorikk og kommunikasjon		Fritt emne	Emne i støttegruppe
5	KLAR2100 - Klart språk, demokrati og rettssikkerhet		Emne i støttegruppe	Emne i støttegruppe
4	Utenlandsopphold eller frie emner			
3	RETKOM2104 - Moderne retorikk		Valgfritt emne i fordypningsgruppen (anbefalt: «RETKLA1101 - Klassisk retorikk»)	Emne i støttegruppe
2	Innføring i tekst og tekstanalyse	Innføring i retorikk	Valgfritt emne i fordypningsgruppen (anbefalt: «Språk i bruk»)	EXPHIL
1	Praktisk retorikk, skriftlig	Praktisk retorikk, muntlig	Innføring i tekst og samfunn	EXFAC-NORD / EXFAC-SPR
	10 stp		10 stp	10 stp

80-gruppen i «Retorikk og kommunikasjon»

Obligatoriske emner i 80-gruppen (60 stp)

1000-nivå:

- Praktisk retorikk, skriftlig (5 stp)
- Praktisk retorikk, muntlig (5 stp)
- Innføring i tekst og tekstanalyse (5 stp)
- Innføring i retorikk (5 stp)
- Innføring i tekst og samfunn (10 stp)

2000-nivå:

- RETKOM2104 - Moderne retorikk (10 stp)
- KLAR2100 - Klart språk, demokrati og rettssikkerhet (10 stp)

3000-nivå:

- Praksisemne i retorikk og kommunikasjon (10 stp)

Valgfrie emner i 80-gruppen (20 stp):

1000-nivå:

- RETKLA1101 - Klassisk retorikk (IFIKK)
- Språk i bruk (opprettet m/ NOR)

- JUROFF1201 - Introduksjon i forvaltningsrett

2000-nivå:

- KLAR2102 - Klarspråklig metode: Tekstforbedring og resultatmåling
- RETKOM2103 - Ideer, diskurser og makt: Kritiske perspektiver på tekst og samfunn (m/ SV)
- RETKOM2107 - Retorikk i rettssalen (m/ JUSS)
- RETKOM2160 - Nordisk sakprosa (m/ NORLITT)

Særlig relevante støttegrupper (40-Grupper):

- Informatikk40 (IN40)
- Forvaltningsinformatikk for bachelorstudenter i informatikk: design, bruk, interaksjon (40DRI-MNB) Lingvistikk (40LING1)
- Medier og kommunikasjon (40MEDIEVIT1)
- Nordisk språk (40NORS2)
- Norsk som andrespråk (40NOAS2)
- Nordisk litteratur (40NOL1)
- Organisasjon, ledelse og arbeid – tverrfaglig (40-OLA-TVERR)
- Organisasjon, ledelse og arbeid (40ORG)
- Psykologi (40PSY)
- Sosiologi (40-SOS2)
- Statsvitenskap (40-STV)
- Teoretisk filosofi med vekt på språk, logikk og erkjennelse (40FIL5)
- Helseledelse (40HELSELED)